

Motion till riksdagen 2016/17:456

av **Johan Nissinen m.fl. (SD)**

Förberedelse av stöd till Syriens återuppbyggnad

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska stödja utbildningsinsatser inom byggsektorn och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja återuppbyggnaden av Syriens elproduktions- och eldistributionskapacitet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Syriens tillgång till den europeiska marknaden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avvakta med demokratiska reformer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kapitalflykt och repatriering och tillkännager detta för regeringen.

1 Inledning

Hur Syriens postkonfliktscenario och vapenvila kommer att se ut är i dagsläget mycket vanskligt att spå om. Kampen mot IS ser ut att kunna gå mot sitt slut under 2017 men risken är överhängande att övriga parter, efter IS:s sammanbrott, kommer att vända sig mot varandra. Trots detta bör Sverige redan nu utforma en plan för att stödja Syriens återuppbyggnad. Framförallt eftersom vissa insatser tar lång tid att förbereda. Sverigedemokraterna anser därför att en sådan plan bör upprättas under 2017.

2 Vilka policyinriktningar har störst effekt i postkonfliktområden?

Prof. Paul Collier, universitet vid Oxford, har forskat kring utvecklingsekonomi i postkonfliktsituationer i en huvudsakligen afrikansk kontext och presenterat ett antal konkreta slutsatser i uppsatsen *Post-Conflict Recovery: How Should Policies be*

Distinctive? och böckerna *Bottom Billion* och *Wars, guns and votes*. Vi ser tydliga paralleller mellan dessa situationer och Syriens förestående postkonfliktsituation.

2.1 Ekonomin viktigast

Forskning visar att den genomsnittliga postkonfliktsituationen över ett decennium lider en 40-procentig risk att återgå i väpnad konflikt (Collier, 2009, s. 80). Det internationella samfundets fokus bör, under en tioårsperiod efter vapenstillestånd, ligga på att göra allt för att förhindra att väpnade strider återupptas.

Den viktigaste variabeln som påverkar risken för förnyad konflikt är ekonomisk tillväxt. Ekonomin i postkonfliktområdet påverkar stabiliteten på så sätt att både inkomstnivå och återhämtningens hastighet står i direkt relation till risken för förnyad konflikt. Anledningen till detta är inte helt klarlagd men det handlar troligtvis om en kombination av faktorer; minskad arbetslöshet och fler i utbildning leder till mindre rekryteringsbas för väpnade grupper. Ekonomiskt välstånd ger människor något att förlora och generellt framtidshopp (Collier, 2009, s. 126). Ekonomisk återhämtning bör därför vara högst på prioriteringslistan i postkonflikthanteringen. Sverigedemokraterna vill inom utvecklingsbiståndet satsa på två konkreta områden: byggsektorn och elförsörjning.

2.2 Byggsektorn viktig i postkonfliktsituationer

Typiskt för inbördeskrig är att byggsektorn drabbas mycket hårt. Nybyggnationer och reparationer avstannar i takt med att investeringar sinar, vilket i sin tur leder till förlust av kunskapskapital. Utbildning inom byggbranschen fungerar ofta genom lärlingsplatser, vilka försvinner när nybyggnationen avtar och företag lägger ner. Den demografiska grupp som dominerar inom branschen, män i vapenför ålder, rekryteras dessutom ofta in i de stridande parternas arméer. Både antalet utbildade arbetare och aktiva företag inom byggbranschen är därför ofta onormalt lågt i postkonfliktsituationer.

Samtidigt följer alltid fredsuppgörelser av en snabb ökning av efterfrågan på byggtjänster, vilket i kombinationen med nedgången i utbud leder till en kraftig prisstegring. Den här prisstegringen blir en flaskhals i utvecklingsarbetet och leder till minskad effektivitet. Det leder också till minskad biståndseffektivitet eftersom biståndskronorna köper mindre nybyggnation, men också till att färre unga män anställs vilket är avgörande för att minska risken för förnyad konflikt.

Sverigedemokraterna ser det därför som viktigt att i Syriens postkonfliktsituation snabbt öka utbudet av byggtjänster. Detta bör göras genom en kombination åtgärder.

1. Under 2017 påbörja skapandet av utbildningar inom olika byggnadsrelaterade yrken och grundläggande företagande i flyktingläger och världssamhällen.
2. Samma typ av utbildningsinsatser bör, när så blir möjligt, startas i Syrien.
3. När givarsamfundet börjar finansiera återuppbyggnaden bör entreprenadavtalen anpassas till den svårighetsgrad som lokala byggföretag klarar av. Detta för att motverka att utländska företag konkurrerar ut de inhemska.
4. Villkora stöd med att mottagarna inte anlitar kinesiska byggföretag. Kinesiska företag tenderar att inte anställa lokalbefolkningen. Kinesiska företag accepterar också exploateringsrättigheter som betalning, vilket kan vara attraktivt för en bankrutt postkonfliktstat. Den typen av avtal är dock mycket ofördelaktigt för beställaren eftersom det inte sker någon budgivning varken på byggsidan eller på

exploateringssidan och bör därför undvikas. Kina har redan fört diskussioner med Assad-regimen om t.ex. offshoreexploatering.

2.3 Elproduktion

Idag har de flesta syrier tillgång till elektricitet två till sex timmar per dag. Elnätet och produktionskapaciteten är mycket begränsad och det råder brist på reservdelar och reparationer. FN samarbetar för närvarande med Japan inom ett projekt som ska leda till att hälften av landets elbehov tillmötesgås. Samtidigt visar studier att brist på elektricitet är den viktigaste faktorn som motverkar privata investeringar i postkonfliktsituationer.

Sverigedemokraterna vill därför att samfundet i postkonfliktsituationen särskilt satsar på att snabbt återuppbygga Syriens elnät. Samfundet måste också tillse att de olika parterna träffar ett avtal om delning av elkraften. Det bör även utredas om äldre solpaneler som är på väg att kasseras kan skickas till Syrien för att stödja elförsörjningen under en övergångsperiod. I samband med återuppbyggnad och reparation av elnätet bör undersökas om utbyggnad av bredbandstjänster kan göras inom ramen för samma projekt.

2.4 Handel

Tillgång till den europeiska marknaden är en viktig åtgärd för att få Syrien att börja återhämta sig ekonomiskt. Syrien är idag en del av GSP-systemet, men vissa handelstullar återstår. Regeringen bör därför verka för att EU under en övergångsperiod efter vapenstillestånd/fredsavtal ensidigt häver alla importtullar på varor från Syrien. Det bör också utredas om GSP-systemets ursprungsregler kan reformeras för att göra det mer fördelaktigt att bearbeta varor i Syrien.

3 Demokratiska reformer

Den traditionella metoden för att skapa legitimitet för en viss regering i en postkonfliktsituation är att genomföra demokratiska reformer och hålla allmänna val. Forskning visar att detta inte alltid är en bra väg att gå. Steg mot fungerande demokrati bör vara det långsiktiga, slutgiltiga målet för återuppbyggnaden av landet, men ett nödvändigt steg på vägen är att först uppnå ett mått av stabilitet och ekonomisk tillväxt.

Risken för att en postkonfliktsituation återgår i konflikt är, som vi sett, 40 % över en tioårsperiod. Forskning visar att ju mer långtgående demokratiska reformer som genomförs inom tioårsperioden, ju högre är risken för återfall i konflikt. Statistiskt sett ökar risken till 70 % i länder som når upp till -4 på Polity IV-skalan.

Hållande av allmänna val har en liknande effekt. Löften om att hålla val sänker risken för våldsamheter, medan risken sedan ökar efter att valet hållits. Sammantaget innebär allmänna val en ökad risk för återgång i våldsam konflikt.

Demokratiska reformer och hållande av allmänna val bör därför, inom de första fem åren, inte vara ett prioriterat område och givarsamfundet bör inte trycka på de olika styrande entiteterna för att implementera sådana reformer.

4 Repatriering och återhämtning av utflyttat kapital

Två saker som försvinner snabbt ur länder som drabbas av inbördeskrig är personer med tillgångar och kunskapskapital, och sådana personers tillgångar. Dessa två saker är också precis vad som fattas i många postkonfliktsituationer. Samtidigt innebär fred ofta inte att kapitalflykten avtar eftersom även postkonflikttekonomin ofta är en sämre placering än utländska alternativ.

De faktorer som driver kapitalflykt i postkonfliktsituationer är risk, dålig avkastning och en övervärderad valuta. För att locka syrier som lämnat landet och fått permanenta uppehållstillstånd utomlands att återinvestera i Syrien bör givarsamfundet inrätta någon typ av instrument för att försäkra investeringar där så är möjligt. Givarsamfundet bör också erbjuda bistånd i form av experthjälp för ekonomiska reformer.

Förutom kapital drabbas också postkonflikter av s.k. *brain drain*. Forskning visar också att det är personer med bättre utbildning som väljer att lämna landet. Samtidigt visar erfarenhet att även dessa personer har mycket svårt att etablera sig på arbetsmarknaden i Sverige. För att hjälpa återuppbyggnaden av Syrien bör därför regeringen inte utfärda några permanenta uppehållstillstånd till syrier, och inte förlänga några tillfälliga uppehållstillstånd för syrier när ett fredsavtal kommit på plats.

Johan Nissinen (SD)

Björn Söder (SD)

Markus Wiechel (SD)

Johnny Skalin (SD)

Jeff Ahl (SD)

Pavel Gamov (SD)